

Goed om te weten

- Vraag uw pleegkind om mee naar huis te komen.
- Vermijd ruzie. Probeer niets te zeggen zolang u op de plaats bent waar uw pleegkind verblijft.
- Vermijd iedere daad die tot een escalatie kan leiden (bijvoorbeeld uw pleegkind vastnemen en in de auto zetten).
- Volg uw pleegkind zo lang mogelijk.
- De belangrijkste bedoeling om uw pleegkind te volgen, is niet om hem terug thuis te krijgen, maar om te tonen dat u om hem geeft en dat u bij uw beslissing blijft om toezicht op hem te houden.

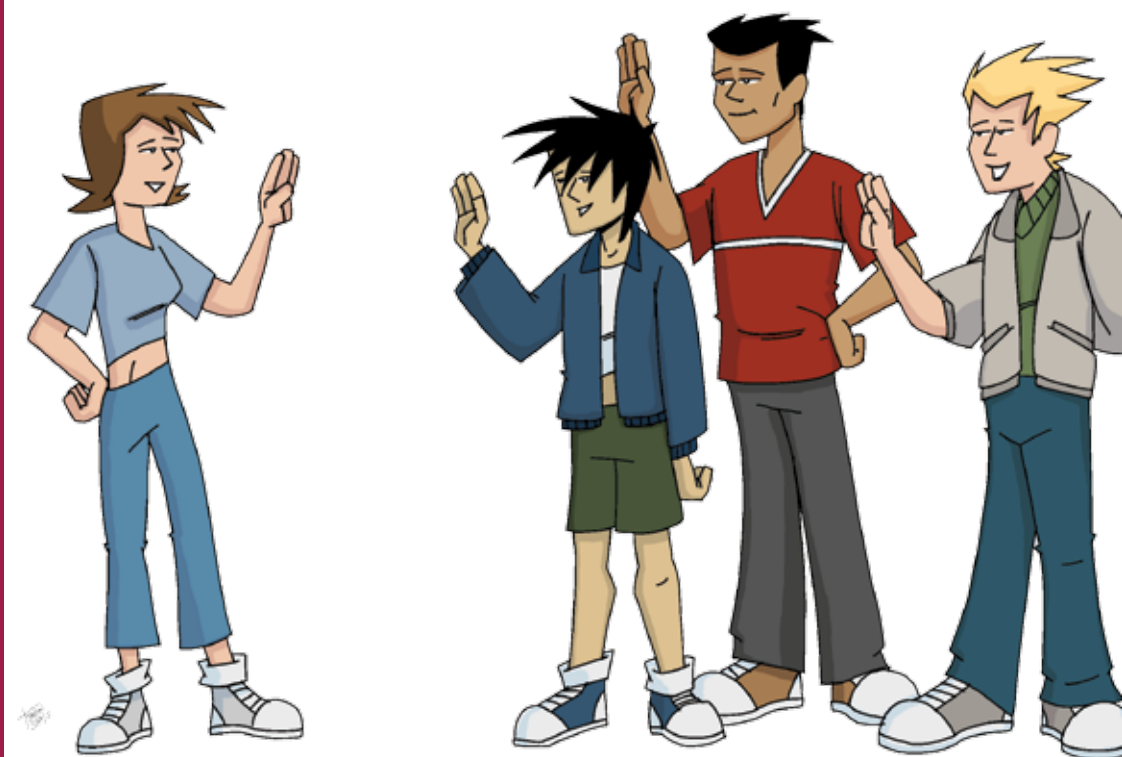

Tekst: Frank Van Holen, Johan Vanderfaellie en Femke Vanschoonlandt
Illustraties door Ben Seys, www.benseys.com

Een meer diepgaande beschrijving vindt u in het boek van Haim Omer 'Geweldloos verzet in gezinnen'. Een nieuwe benadering van gewelddadig en zelfdestructief gedrag van kinderen en adolescenten, uitgegeven door Bohn Stafleu van Loghum.

Deze werkmap vormt een onderdeel van 'Pleegouders Versterken in Opvoeden – module Geweldloos Verzet', een intensief ondersteuningsprogramma voor pleegouders, ontwikkeld door de Vrije Universiteit Brussel en de Vlaamse diensten voor pleegzorg, met steun van het Agentschap Jongerenwelzijn.

W A A R IS UW PLEEGKIND?

jongerenwelzijn

Vrije
Universiteit
Brussel

WAAR IS UW PLEEGKIND?

(Pleeg)ouderlijke aanwezigheid buitenshuis

Het is heel belangrijk om op het antisociale, risicovolle gedrag van uw pleegkind te reageren. Mogelijke manieren van reageren leest u in de folders ‘Klare taal’, ‘U staat er niet alleen voor’, ‘Tijd voor een... sit-in’ en ‘Goedmaken doe je samen’.

Ook buitenshuis, op plaatsen waar zijn gedrag gevaarlijk kan worden, is het belangrijk om te reageren en uw (pleeg)ouderlijke aanwezigheid te verhogen. Die aanwezigheid kan zijn privacy beperken. Het is ook niet mogelijk om altijd en overal aanwezig te zijn.

Waarom bent u afwezig?

- U bent een eenoudergezin.
- U hebt een drukke baan.
- U hebt te weinig sociale ondersteuning.
- U houdt de problemen liever geheim.
- U hebt weinig contact of invloed.
- U hebt een langdurig conflict met uw pleegkind.
- U geeft toe uit schuldgevoel, angst of medelijden.

Hoe verhoogt u de (pleeg)ouderlijke aanwezigheid?

- Probeer om het contact met uw pleegkind te herstellen als hij uw ouderlijke toezicht ontloopt of wegloopt.
- Laat uw pleegkind voelen dat u precies weet waar hij zijn tijd doorbrengt, of dat u er alles aan doet om dit te weten te komen. Op die manier bent u aanwezig, zelfs al bent u in realiteit misschien ver weg.
- Gedraag u op een manier die de boodschap geeft: “Ik ben hier! Ik ben je pleegouder en ik blijf je pleegouder! Ik ga niet toegeven en ik ga je niet opgeven!”.
- Reageer niet op pogingen van uw pleegkind om door escalatie het contact te verbreken.
- Laat zien dat u vastbesloten bent om weerstand te bieden aan alle provocaties van uw pleegkind.
- Laat zien dat u vastbesloten bent om het contact te behouden en aanwezig te zijn in het leven van uw pleegkind.
- Herhaal voor uzelf: “We laten ons niet provoceren en we geven niet toe!”.
- Gebruik ‘de telefoonronde’ of ‘het volgen van uw pleegkind’ – twee methodes die uw (pleeg)ouderlijke aanwezigheid herstellen of verhogen.

De telefoonronde

Neem systematisch contact op met een uitgebreide lijst contactpersonen van uw pleegkind. Doe dit als uw pleegkind herhaaldelijk te laat thuis komt, als u niet weet waar hij is, als hij van huis wegloopt, of om te achterhalen waar uw pleegkind was eenmaal hij terug thuis is.

Stap voor stap

- Verzamel telefoonnummers en adressen van vrienden en kennissen van uw pleegkind en van hun ouders.
- Telefooneer systematisch naar alle mensen op uw lijst. Bel eerst naar de plaatsen waar uw pleegkind vermoedelijk niet is. Zo brengt u de boodschap van ouderlijke aanwezigheid over: “Ik ben hier!”. Hiervoor moet u zoveel mogelijk mensen bellen.
- Stel uzelf voor. Vertel dat uw pleegkind niet naar huis gekomen is (of niet weet waar uw pleegkind gisteren was), dat u erg ongerust bent en hem zoekt (of wilt weten waar hij was).
- Praat met de vrienden van uw pleegkind: vraag of ze uw pleegkind gezien hebben, of ze weten waar hij is, of ze zijn plannen kennen. Vraag om aan uw pleegkind door te geven dat u hem zoekt, dat u ongerust bent en graag wilt weten waar hij is.
- Praat met de ouders van vrienden: stel uzelf voor; vraag of ze uw pleegkind hebben gezien en vraag of ze uw pleegkind niet zonder toestemming bij hen willen laten overnachten. Knoop indien mogelijk een gesprek aan.

Goed om te weten

Het eerste doel van de telefoonronde is niet de terugkeer van uw pleegkind naar huis, maar het uiten van ouderlijke aanwezigheid en het installeren van uw recht op toezicht. Met elk telefoontje zegt u tegen uw pleegkind: “Ik ben hier!”.

Volgen van uw pleegkind

Wanneer is het volgen van uw pleegkind een goede interventie?

Uw pleegkind loopt van huis weg

In de meeste gevallen loopt hij naar een vriend of familielid, of naar een groep jongeren. Bel aan en zeg (op een respectvolle manier) dat u komt om uw pleegkind mee naar huis te nemen. Weigert uw pleegkind aan de deur te komen? Zeg dan dat u op hem wacht. Bel desnoods om de tien minuten opnieuw aan en vraag dat uw pleegkind met u mee naar huis gaat. Blijf kalm.

Uw pleegkind komt ’s nachts tegen de verwachting in niet naar huis of verdwijnt overdag voor lange perioden

Ga naar uw pleegkind en zeg dat u wilt dat hij met u mee naar huis komt. Loopt uw pleegkind weg? Loop er dan niet achter, maar praat met zijn vrienden. Vraag hun naam en telefoonnummers. Zeg erbij dat u alleen in noodsituaties zult bellen en leg uit waarom u over uw pleegkind bezorgd bent. Zeggen de vrienden dat u zich geen zorgen hoeft te maken? Antwoord dan: “Ik ken mijn pleegkind goed en ik weet dat hij niet veel zelfcontrole heeft. Misschien heb jij meer zelfcontrole dan mijn pleegkind.” Sommige van deze vrienden kunnen een belangrijke rol spelen als bemiddelaar.

Uw pleegkind verkeert in slecht gezelschap

Omgaan met verkeerde vrienden verhoogt het risico op druggebruik, schooluitval of problemen met de politie. Loopt uw pleegkind weg om zich aan te sluiten bij een groep jongeren die in de problemen raakt? Wees dan bereid om uw pleegkind gedurende lange tijd op te sporen en te volgen. Het kan de moeite lonen om een vriend of bekende mee te vragen ter ondersteuning en om het risico op escalatie te verminderen. Ook de helper kan bemiddelen: misschien aanvaardt uw pleegkind een voorstel van deze persoon gemakkelijker dan een voorstel van u.